

ANTIMIKROBNO DEJSTVO ETERIČNIH ULJA NA ORALNE PATOGENE

*Ivana Stanković¹, Ljiljana Kesić², Jelena Milašin³, Radmila Obradović²,
Milica S. Petrović¹, Marija Bojović²*

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra za oralnu medicinu i parodontologiju, Doktorske akademske studije – stomatologija, Niš, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra za oralnu medicinu i parodontologiju, Niš, Srbija

³Univerzitet u Beogradu, Stomatološki fakultet, Institut za molekularnu biologiju i genetiku, Beograd, Srbija

Kontakt: Ivana Stanković

Adresa: Zlatiborska 44A, 18000 Niš, Srbija

E-mail: ivanaobradovic84@hotmail.com

Parodontopatija i dentalni karijes, čiji je nastanak povezan sa dentalnim plakom, predstavljaju najčešća bakterijska oboljenja. Takođe, značajni oralni zdravstveni problem predstavlja i kandidijaza. *Candida albicans* je oportunistički patogen koji pod pojedinim okolnostima može da proliferiše i uzrokuje infekciju. Potreba za prevencijom i alternativnim oblicima lečenja i produktima za oralna oboljenja proizilazi zbog povećanja učestalosti oboljenja i povećane rezistencije patogenih bakterija na primenu hemoterapeutika koji se trenutno upotrebljavaju. Dokazano je da su produkti dobijeni od lekovitog bilja izvor biološko aktivnih supstanci, a zahvaljujući svojim aktivnim principima, produkti na bazi lekovitog bilja zastupljeniji su u modernoj fitoterapiji. Eterična ulja su kompleksne prirodne mešavine isparljivih sekundarnih metabolita – alifatičnih i aromatičnih, terpenskih i fenil-propanskih jedinjenja izolovanih iz biljaka. Glavni sastojci etarskih ulja su terpeni i seskviterpeni, uključujući i ugljene hidrate, alkohol, etar, aldehide i ketone, koji su odgovorni za mirisna i biološka svojstva biljaka. Različita ulja imaju brojne farmakološke efekte, kao što su antiinflamatorno, antioksidativno i antikancerogeno dejstvo, ali su takođe i biocidi. Postoje brojne in vitro studije koje su se bavile istraživanjem aktivnosti prirodnih biljnih supstanci usmerenih na oralne bakterije za koje je poznato da su etiološki faktori u nastanku oralnih i dentalnih oboljenja. Navedeno je da glavne fenolne komponente eteričnih ulja imaju potencijalnu antigljivičnu aktivnost. Postoje brojni dokazi da biljni ekstrakti i eterična ulja imaju potencijal da se razviju u agense koji se mogu koristiti u preventivi ili u lečenju oralnih oboljenja.

Acta Medica Medianae 2018;57(3):115-123.

Ključne reči: *parodontalna bolest, eterična ulja, zubni karijes, kandidijaza, fitoterapija*